

Republika Federalna
Niemiec





Niemcy (Republika Federalna Niemiec, RFN) to państwo federacyjne położone w Europie o powierzchni wynoszącej 357 050 km², będące członkiem Unii Europejskiej (UE), Unii Zachodnioeuropejskiej (UZE), G8, ONZ oraz NATO.

Stolicą Niemiec jest Berlin (przed połączeniem z NRD to Bonn, obecnie noszące tytuł *miasta federalnego*).

Językiem oficjalnym jest język niemiecki.

Niemcy leżą między Morzem Północnym i Morzem Bałtyckim na północy a Alpami na południu, rzeką Ren na zachodzie a Odrą na wschodzie.

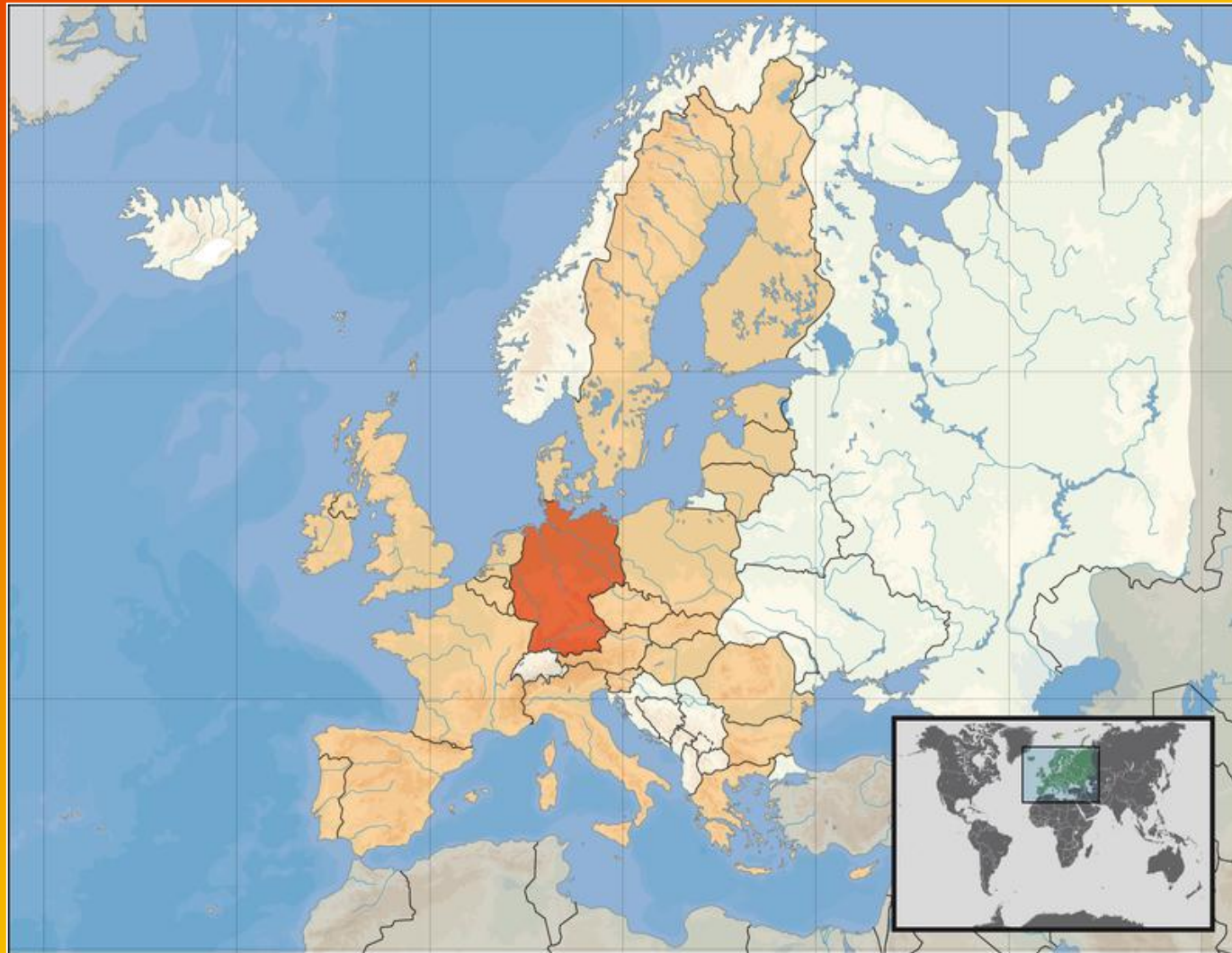
Państwo niemieckie jest federacją złożoną z 16 krajów związkowych (landów).

Szefem rządu jest: kanclerz federalny Angela Merkel.

Hymn państwowy: Das Lied der Deutschen.

Waluta obowiązująca w Niemczech to euro.

Niemcy na tle Europy



Ludność

Niemcy cieszą się największą w Środku państw UE liczbą ludności – 82,17 mln (2008 r.).

Struktura wiekowa w mln (2007 r.):

- 0-14 lat: 13,9% (chłopcy 5,89; dziewczynki 5,59)
- 15-64 lat: 66,3% (mężczyźni 27,81; kobiety 26,79)
- powyżej 64 lat: 19,8% (mężczyźni 6,77; kobiety 9,54)

Grupy etniczne:

Około 75,2 mln (91,1%) mieszkańców Niemiec posiada obywatelstwo niemieckie.

Niemieccy emigranci są w większości wysoko kwalifikowanymi, poszukiwanymi na światowym i europejskim rynku pracy specjalistami.

W Niemczech istnieją stosunkowo nieliczne historyczne mniejszości etniczne.

Północ, kraj związkowy Szlezwik-Holsztyn zamieszkują Duńczycy, Dolna Saksonia i Szlezwik-Holsztyn Fryzowie, a Saksonia i Brandenburgia – Serbołużanie, a cały teren Niemiec Cyganie (Sinti i Romowie).

Język niemiecki

Język ten należy do dużej grupy języków germańskich i spokrewniony jest z duńskim, norweskim, szwedzkim, niderlandzkim oraz angielskim. Na terenie całego kraju występują liczne dialekty. To właśnie dialekt u większości Niemców zdradza, z którego regionu pochodzą gdyby Meklemburczyk i Bawarczyk próbowali ze sobą rozmawiać posługując się wyłącznie dialektem, to najprawdopodobniej byłoby im bardzo trudno się zrozumieć.

Język niemiecki jest drugim najbardziej rozpowszechnionym językiem w Europie (po języku rosyjskim), jest on mówionym dla około 110 mln osób.

Języka tego jako ojczystego (poza obszarem Niemiec) używa się w Austrii, Lichtensteinie, części Szwajcarii, Południowym Tyrolu (Włochy), Alzacji (Francja), niektórych regionach Belgii i w Luksemburgu.

Wśród najczęściej przekładanych języków, niemiecki plasuje się na trzecim miejscu i zaraz po angielskim i francuskim.

Historia

W X w. p.n.e. plemiona germańskie przybyły na tereny dorzecza Gaby i Renu.

W VI i VII w. zachodnia część Germanii została podbita i włączona do państwa Franków. Za panowania syna Karola Ludwika Pobożnego powstawały ośrodki separatystyczne w Germanii. W wyniku wojny imperium zostało podzielone na 3 części (traktat w Verdun 843 r.), wschodnia to późniejsza Niemcy.

Pierwszym królem wschodnio-frankijskim został Ludwik. Po jego śmierci (876 r.) państwo rozpadło się na kilka luźno związanych ze sobą księstw.

W 962 r. Otton I zmienił nazwę państwa na Królestwo Niemieckie. W XIV w. zmienił się ustrój Niemiec. Cesarz Karol IV wydał Złotą Bullę (1356 r.). Bulla zagwarantowała jednolitą i niepodzielną obszarów, którymi władali elektorzy, nadawała im suwerenność w ramach cesarstwa i autonomię. Ślowniczeli elektorzy otrzymali wówczas prawo majestatu i traktowano ich jak królów. Elektorzy nie mogli wybierać nowego króla przed śmiercią starego.

W XV wieku Habsburgowie opanowywali nowe ziemie metodą mariaży i układów.

Cesarz Karol V (1519-1556) panował nad największym imperium ówczesnego świata.

W 1526 r. po śmierci króla Węgier w Bitwie pod Mohaczem, brat Karola Ferdynand uzyskał korony Czech i Węgier na mocy układu o przejęcie z Jagiellonami zawartego w Wiedniu w 1515 r. W 1517 r. niemiecki zakonnik Marcin Luter ogłosił

w Wittenberdze 95 tez.

W 1521 r. papież Leon X wyklął zakonnik, za sejm w Wormacji skazał Lutra na banicję. W 1555 r. podpisano pokój w Augsburgu. Warunki pokoju były następujące: król uznaje podział religijny Niemiec na zasadzie *Cuius regio, eius religio*. Ogromne zasługi dla przyszłego rozwoju Niemiec pożyty święceniowy król-mason Fryderyk II Wielki, który jako jeden z pierwszych władców w Europie wprowadził powszechne nauczanie elementarne. W latach 1772 i 1795 udział Prus w trzech rozbiorach Polski. W okresie napoleońskim większość ziem niemieckich włączono w Związek Rzeszy oprócz Prus i Austrii. Po klęsce Napoleona utworzono Związek Niemiecki. W 1834 r. powstał Niemiecki Związek Celny. Po wojnie austriacko-pruskiej w 1866 r. najsilniejszą pozycję w Niemczech uzyskały Prusy, po wojnie francusko-pruskiej w latach 1870 i 1871 proklamowano Cesarstwo Niemieckie z Wilhelmem I jako dziedzicznym cesarzem. W latach 1880 i 1900 Niemcy uzyskały te kolonie w Afryce. 9 listopada 1918 r. proklamowano republikę, cesarz abdykował Niemcy podpisały kapitulację 11 listopada 1918 roku kończąc I wojnę światową. Do 1933 r. istniała Republika Weimarska. W wolnych i demokratycznych wyborach w 1933 r. zwyciężyła NSDAP. W następstwie tego władzę objął Adolf Hitler i NSDAP, rozpoczynając się rządy terroru. 1 września 1939 r. Niemcy zaatakowały Polskę. Rozpoczęła się II wojna światowa, zakończona 8 maja 1945 aktem bezwarunkowej kapitulacji (powielonym na 9 maja). Niemcy podzielono na strefy okupacji kontrolowane przez mocarstwa: Wielką Brytanię, Francję, ZSRR, USA. Powstała Międzynarodowa Rada Kontroli, która koordynowała administrację okupowanych terytoriów. W strefie radzieckiej powstało NRD, a w trzech pozostałych RFN. Niemcy zjednoczyły się w 1990 r.

Geografia

Niemcy rozciągają się między Morzem Północnym i Bałtyckim na północy a Alpami na południu.

Graniczą na północy z Danią, na wschodzie z Polską, na południowym wschodzie z Czechami, na południu z Austrią i Szwajcarią, a na zachodzie z Francją, Luksemburgiem, Belgią i Holandią.

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Niemcy leżą w Europie Zachodniej.

Na terenie Niemiec można wydzielić cztery wielkie regiony geograficzne:

Nizina Niemiecka, średniogórze Niemieckie, przedgórze Alp (Wyżyna Bawarska) i Alpy.

Najwyższym szczytem w Niemczech jest Zugspitze, który 2962 m n.p.m., w Bawarii.

Niemieckie wybrzeże liczy 2 389 km, zaś granice lądowe 3 621 km.



Mapa Niemiec

Państwo niemieckie graniczy
z poszczególnymi krajami:

Austria ï 784 km,
Czechy ï 646 km,
Holandia ï 577 km,
Polska ï 456 km,
Francja ï 451 km,
Szwajcaria ï 334 km,
Belgia ï 167 km,
Luksemburg ï 138 km,
Dania ï 68 km.

Ustrój polityczny Niemiec



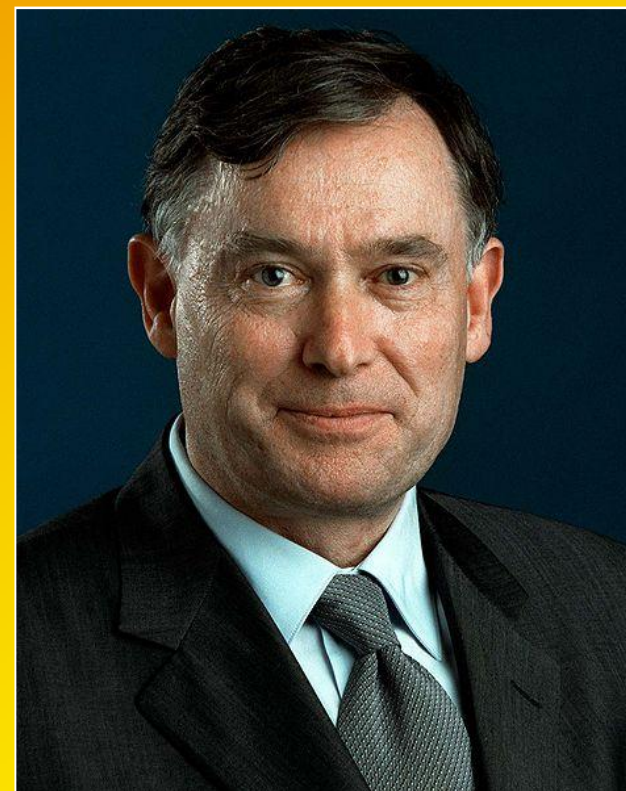
Bundestag - izba niższa parlamentu wybierana na 4 lata w głosowaniu powszechnym.

Stolicą federalną jest Berlin, gdzie znajduje się siedziba rządu federalnego (*Bundesregierung*), jednak część ministerstw rezyduje w Bonn.

Część centralnych urzędów mieści się w innych miastach, m.in. Karlsruhe i Norymberdze. System polityczny Niemiec jest zorganizowany w oparciu o konstytucję (*Verfassung*), którą jest Ustawa Zasadnicza Niemiec (*Grundgesetz*) według zasady podziału władz (*Gewaltenteilung*).

Głową państwa jest prezydent federalny, wybierany przez Zgromadzenie Narodowe na pięcioletnią kadencję. Ma on czysto reprezentacyjne znaczenie i jest symbolem państwa, moderatorem.

Nie ma prawa wetowania ustaw (może je jedynie odesłać do Trybunału). Posiada prawo mianowania ambasadorów i konsulów oraz wysuwania kandydatury kanclerza. Władzą ustawodawczą (die Legislative) jest Bundestag wraz z drugą izbą Radą Federalną Niemiec (Bundesrat). Bundestag wybierany jest co cztery lata w wyborach pięcioprzymiotnikowych: powszechnych, równych, bezpośrednich (jednostopniowych), tajnych i proporcjonalnych choć zasadniczo jest to system mieszany z zapewnieniem wejścia do parlamentu wszystkich kandydatów, którzy w swych okręgach uzyskali większość.



**Prezydent Federalny
Niemiec Horst Köhler**



Sala plenarna Bundestagu

Gospodarka

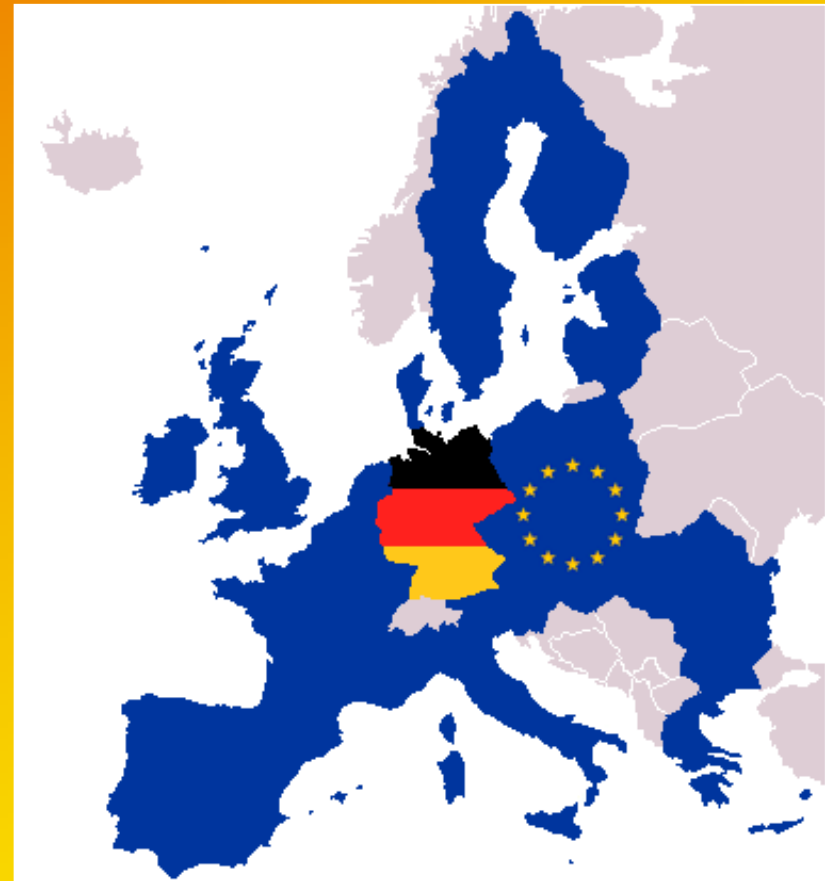
Niemcy do niedawna utrzymywali się na trzecim miejscu wśród największych potęg gospodarczych świata.

PKB wyni s w 2005 r. 2,91 bilionów USD.

Niemiecka gospodarka była zatem nominalnie trzeci co do wielkości na  wiecie.

Niemcy s obecnie drugim, po Chinach i przed USA, eksporterem na  wiecie.

G wnym centrum finansowym o światowym znaczeniu jest Frankfurt nad Menem, m.in. siedziba Frankfurckiej Giełdy Papierów Wartościowych (*Frankfurter Wertpapierb rse*), Deutsche Banku, Dresdner Banku oraz Commerzbanku.



Niemcy na mapie Unii Europejskiej

Przemysł

Do najlepiej rozwiniętych gałęzi przemysłu należą przemysł elektromaszynowy, rafineryjny, energetyczny oraz hutniczy i chemiczny.

Na całym Świecie cenione są niemieckie wyroby z dziedzin przemysłu odzieżowego (Adidas), a także z dziedzin optyki i zaawansowanych technologii (high-tech).

Niemiecki przemysł chemiczny osiągnął czołową pozycję na Świecie, jego głównym ośrodkiem jest Ludwigshafen (siedziba firmy BASF). Ku tej samej pozycji w Świecie zmierza także motoryzacja.

Niemcy są największym eksploatatorem węgla brunatnego i soli potasowych na Świecie. Znamienne rolę w gospodarce odgrywa Nadreński Okręg Przemysłowy, w skład którego wchodzi Zagłębie Ruhry i jeden z największych obszarów przemysłowych Świata. Duże obszary przemysłowe są równie dobrze zlokalizowane wokół Hamburga, Hannoweru, Salzgitter, Saarbrücken, Frankfurtu nad Menem, Stuttgartu i Monachium.



Zagžbie Ruhry



Winnice w Geisenheim na Renem

Ogromn rol  w gospodarce kraju odgrywaj rolbrzymie korporacje, skore do inwestycji poza granicami kraju, co przyczynia się do rozwoju wielu, taką silnych ekonomicznie, państw.

Firmy inwestuj w badania naukowe i rozwijaj w asne ośrodki badawcze, co pozwala na szybkie wdrażanie nowoczesnych, wysokiej jakości produktów.

Górnictwo węgla kamiennego powoli przestaje być jednym z dominujących ga zi przemysłu w Niemczech. Niemiecki rząd planuje stopniowe zamknięcie wszystkich kopal w kraju do 2012 roku. W 2004 roku na terenie Niemiec funkcjonowa  9 kopalń zatrudniających 42 000 osób (w 1980 roku funkcjonowa  39 kopalń zatrudniających 186 800 osób). Zużycie węgla kszta uje si  następująco: elektrownie i 75%, przemysł stalowy i 24%, ogrzewanie i 1% (dane z 2004 roku).

Produkcja energii elektrycznej z węgla wynosi  w 2004 roku 10% (w 1990 roku i 26%).



Fabryka Volkswagena



Elektrownia atomowa

Transport

Sukces gospodarczy nie byłby możliwy bez rozwiniętego systemu komunikacyjnego. Po niemieckich drogach o łącznej długości 644,5 tys. km (dane z 2006 r.), w tym ponad 12 tys. km autostrad, jeździ ponad 46 mln samochodów osobowych i 8 mln ciążarowych.

Równie ważną rolę odgrywa sieć kolejowa o łącznej długości 48 215 km (dane z 2006 r.), szczególnie produkowane od 1991 superszybkie pociągi InterCity - Express (ICE), których prędkość dochodzi do 300 km/godz. Dominującym podmiotem kolejowym jest Deutsche Bahn AG.



Lotnisko we Frankfurcie



InterCity Express (ICE)

Kultura

Jak sami Niemcy chętnie przyznają ich ojczyzna to kraj poety i filozofa - "Dichter und Denker".

Bogactwo kulturowe Niemiec jest jednym z najwspanialszych w Europie. Obejmuje osiągnięcia w dziedzinie sztuk plastycznych, architektury, literatury i muzyki.

Malarstwo niemieckie okres szczególnego rozkwitu przeżywało w epoce renesansu.

W okresie Średniowiecza mocno stylizowane wizerunki oraz kunsztowne rzeźby i witraże stanowiły wystrój katedr o spokojnych i mrocznych wnętrzach.

Romanizm, obejmujący lata 1000-1300, wyrastał ze sztuki katolickiej i tym sposobem nawiązywał do architektury Starożytnego Rzymu.

Wspaniałe katedry romańskie znajdują się w *Spirze*, *Trewirze* i *Moguncji*.

Od roku 1300, styl romański zaczął ustępować stopniowo gotykowi.

W okresie przejściowym, jakim był wiek XIV, powstała *katedra w Kolonii*. Światło wpadające do wnętrza katedr przez witraże rozjaśniało świątynie niebiańskim blaskiem.



Katedra w Kolonii

W drugiej połowie XVI wieku reformacja ograniczyła nieskrępowane dotychczas bogactwo form architektonicznych budynków sakralnych.

Barok szybko przeszedł w wybujałą ornamentykę rokoka - *pałac Amalienburg* i *Residenztheater* przedstawiają typowy dla tego stylu nadmiar formy.

Rewolucja francuska zniszczyła dworski styl XVIII wieku, który stanowił istnienie baroku i rokoka, zastępując go ideałami "szlachetnej prostoty" (Einfalt). Przyniosło to odrodzenie czystej linii klasycznych form nawiązujących do architektury greckiej. Idee leżące u podstaw Neue Sachlichkeit (Nowa Rzeczywistość) zrewolucjonizowały sztukę wzornictwa.

W 1919 roku Gropius założył *Bauhaus*, szkołę wzornictwa, która łączyła teoretyczną znajomość nowych zasad dotyczących efektywnego wzornictwa z praktyką masowej produkcji.

W 1925 roku szkołę przeniesiono do Dessau, gdzie zaprojektowany przez Gropiusa budynek uczelni stał się symbolem nowoczesnego stylu.

Hitlerowi nowe budowle nie przypadły do gustu. Ministrem architektury mianował wydalonego ze szkoły Bauhausu Alberta Speera. Zamówione przez wodza gmachy w ciętym neoklasycznym stylu miały przetrwać do końca "tysiącletniej Rzeszy".

Wiele z nich wzniesiono z myślą o masowych wiecach - za przykład może służyć *hala widowiskowa oraz stadion w Norymberdze*.

Początki literatury niemieckiej sięgają wczesnego Średniowiecza.

Pierwsze zabytki piśmiennictwa niemieckiego pochodzą z drugiej połowy VII wieku.
W XII wieku narodziła się niemiecka epika.

Najstarszym i najbardziej znanym germańskim utworem epickim jest epos
Pieśń o Nibelungach, opowiadający dzieje księcia Zygfryda i Krymhildy.

Kanon literatury niemieckiej zrodził się w XVIII i XIX wieku.

Epoką wielkiej literatury niemieckiej zapoczątkował Gotthold Ephraim Lessing.

Pisarze okresu *Burzy i naporu* zgłębiali emocjonalne otchłanie ludzkich dusz.

Dzieła tej epoki podkreślają prymat sumienia, intuicji i emocji nad rozumem.

Kanoniczna powieść tego okresu *Cierpienia młodego Wertera* osiągnęła olbrzymią
popularność, powołała nawet do życia swoisty mod (tzw. werteryzm).

Do sztandarowych utworów okresu należą dramaty Fryderyka Schillera
Żbójcy i Don Karlos.



**Pomnik Goethego
i Schillera w Weimarze**

Nawet w czasach pełnego rozkwitu romantyzmu, wielu pisarzy było częstkami rozpolitykowanej, nieprzychylnej mistycyzmowi i Goethemu szkoły *Młode Niemcy*.

Na przełomie wieków, pod wpływem dzieł Zoli, pisarze zaczęli skłaniać się ku naturalizmowi. Czołowym twórcą dramatu naturalistycznego był *Gerhart Hauptmann*. Na drugim biegunie był symbolizm, który najwyraźniej zaznaczył się na początku XX wieku, przed pierwszą wojną światową. Epoka weimarska zaznaczyła się jako okres rozkwitu twórczości artystycznej.

Po pierwszej wojnie światowej szedł po symbolizmie przełom ekspresjonizm, pojawiły się nowe formy literackie.

Literatura w NRD prześladowana ingerencją państwa. Wiele pisarzy powracało po okresie wygnania z wielkimi nadziejami.

W okresie od zjednoczenia do chwili obecnej bywały już momenty artystycznego lęku, a czasem złego klimatu społecznego.

Pierwsze zapisy muzyki niemieckiej to Średniowieczne pieśni wędrownych minnesingerów (XII-XIV w.), którzy zaszczerpili w Niemczech dworską poezję trubadurów francuskich. Pieśni te najczęściej są wiązane z miłością i były wyrazem uwielbienia damy serca, choć zdarzały się też tematyka religijna i polityczna.

W XIV wieku stylizację minnesingerów przejęli meistersingerzy, którzy od poprzedników różnili się tym, że prowadzili życie osiadłe i, jako osoby wywodzące się głównie ze stanu mieszczańskiego, wiązali się w stowarzyszenia przypominające cechy rzemieślnicze.

Tak jak rzemieślnicy, uczyli się zawodu przechodząc przez kolejne stopnie wtajemniczenia, ostatnim był Meister - twórca nowej melodii. Ich instrumentalnym odpowiednikiem byli trębaczowie, których własne związki cechowe stały się zwiastunami orkiestr.

Najwybitniejszą postacią baroku jest Jan Sebastian Bach.

Uznanie za życie zyskał jako organista. Jego talent kompozytorski doceniony został dopiero w XIX wieku.

Do najlepiej znanych utworów należą *Koncerty brandenburskie*, które zyskały sławę dzięki nowatorskiemu wykorzystaniu napięcia między brzmieniem orkiestry i instrumentów solowych.

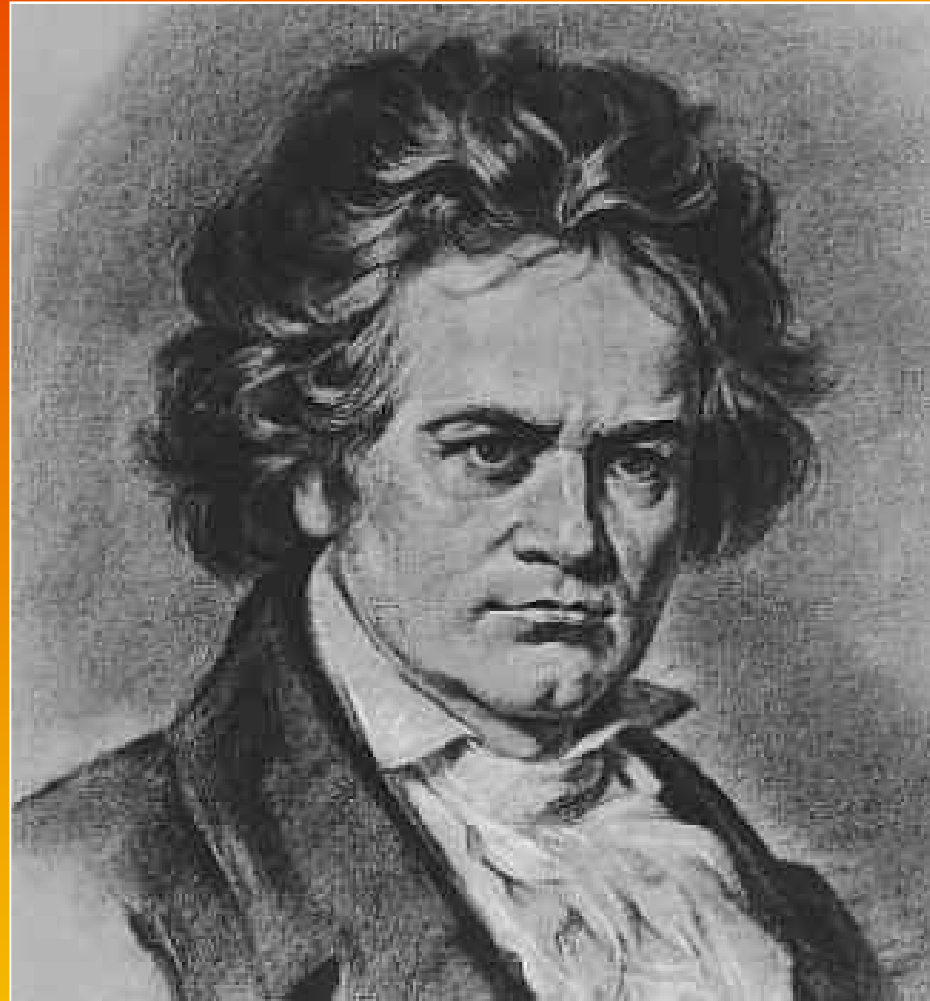


Pomnik Jana Sebastiana Bacha w Köthen

Drugim po wielkim kantorze lipskim kompozytorem barokowym jest Georg Friedrich Händel, który - mimo niemieckiego pochodzenia - większość życia spędził w Anglii. Zasłynął przede wszystkim dzięki swym oratoriom (*Mesjasz*, *Samson*) i muzyce instrumentalnej (*Muzyka na wodzie*, *Muzyka ogni sztucznych*).

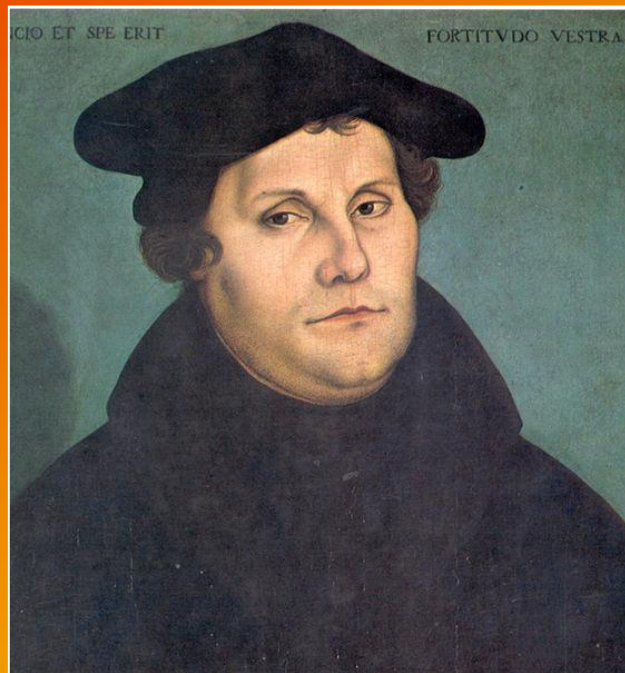
Wiek XIX był wiekiem muzyki niemieckiej. Dzieło Ludwika van Beethovena stworzyło pomost między klasycyzmem i romantyzmem. Jego wielka *Dziwina symfonia* oraz kunsztowne kwartety smyczkowe pochodzą z ostatniego okresu życia (lata 20. XIX w.). Pod wpływem niemieckiej literatury romantycznej, w szczególności liryki i pieśni, Robert Schumann komponował muzykę do poezji Goethego, Byrona, Scotta oraz szczególnie przez niego ulubionego Henryka Heinego. Ulotne dzieło Feliksa Mendelssohna-Bartholdy'ego najlepiej reprezentuje uwertura do *Snu nocy letniej*.

Drugie pokolenie kompozytorów romantycznych obejmuje Jana Brahmsa i Ryszarda Wagnera. Gdy romantyzm chylił się ku upadkowi, głównym ośrodkiem muzycznym pod koniec XIX w. i na początku XX w. stał się Wiedeń.



Ludwik van Beethoven

Religia



Marcin Luter

W Niemczech zapoczątkowany został w XVI wieku przez Marcina Lutra ruch reformacyjny.

Obecnie dwie najważniejsze organizacje religijne w Niemczech to Kościół rzymskokatolicki i Kościół ewangelicki Niemiec (EKD).

Istnieją także wspólnoty muzułmańskie i żydowskie.

Co roku w Niemczech z Kościoła rzymskokatolickiego i Kościoła ewangelickiego występuje po około 100 tys. osób.

Spowodowane jest to głównie koniecznością płaconia podatku kościelnego.

Kuchnia niemiecka

Typowo niemiecka kuchnia zanika, a rośnie wpływ wywierany przez kuchnie innych krajów. Potrawy takie jak pizza i pasta są dziś bardziej popularne niż dawniej typowy zestaw: ziemniaki, kiszona kapusta, marynowana pieczeń

Najmocniejszą pozycją tradycyjna niemiecka kuchnia zachowała w małych miastach i osadach.

W odżywianiu Niemców duży rolę pełni chleb.

Uważa się, że Niemcy są krajem, w którym istnieje najwięcej różnych gatunków chleba.



Biały kiebas

Kuchnia niemiecka jest bardzo pożywna, królują w niej ziemniaki i wieprzowina.

Miśsa wieprzowego używa się do wyrobu kiebasy (Wurst), która jest nie tylko popularnym przekąską ale i podstawowym elementem kuchni. W Bawarii są np. specjalne *Wurstküchen* (kuchnie kiebasowe).

Miśso w kuchni niemieckiej proponuje się w bardzo różnorodnej postaci i peklowana i wędzona pieczeń wieprzowa (Kassler), pieczeń (Schweinebraten).

Dodatkiem do mięsa są najczęściej ziemniaki, np. pod postacią sałatki ziemniaczanej (*Kartoffelsalat*), odsmażane lub ugotowane.

W północnych Niemczech w menu można znaleźć bogaty wybór świeżych ryb, wśród których najbardziej popularny jest dorsz. Kapusta to kolejny popularny składnik i odmianę zieloną marynuje się jako *Sauerkraut*, natomiast czerwono gotuje z jabłkami, co daje *Apfelrotkohl*.

Kluski zwane *Spätzle* i *Maultaschen* są typowym składnikiem kuchni Szwabii. Golonka (*Schweinehaxe*) to także niemiecki przysmak, szczególnie nie może jej zabraknąć na bawarskim Świeńcie piwa, bo piwo to narodowy napój Niemców oraz dodatek do wielu potraw. Popularne są także niemieckie wina reńskie i mozelskie. Zupy niemieckie są cińkie i zawiesiste (*Eintopf*), najczęściej z dodatkiem fasoli lub grochu.

W Niemczech istnieje ponad 300 gatunków chleba i ponad 6 tysięcy gatunków piwa. Podczas Oktoberfest padają rekordy piwne i w Europie jedynie Czesi piją więcej piwa w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Z kolei kawa w Niemczech cieszy się znacznie większym uznaniem niż herbata.

Popularne dania kuchni niemieckiej:

- *Kassler* - peklowana, lekko wędzona wieprzowina
- *Sauerbraten* - pieczona marynowana wieprzowina
- *Schweinebraten* - pieczeń wieprzowiny
- *Eisbein* - golonka
- *Wurst* - kiełbaski
- *Kartoffelsalat* - sałatka ziemniaczana
- *Biersuppe* - zupa piwna
- *Birnen, Bohnen und Speck* - Boczek z gruszkami i fasolka
- *Kartoffeln mit Leinöl und Quark* - Ziemniaki z serkiem i olejem lnianym
- *Schweinshaxe* - pieczona golonka
- *Specksalat* - Słodko-Kwaśna Sałatka Ziemniaczana z Boczkiem
- *Thüringer Bratwurst* - Smażona Kiełbasa
- *Currywurst* - pieczona lub gotowana kiełbasa wieprzowa posypana dużą ilością przypraw curry i polana ketchupem



Eisbein - golonka



Kassler - peklowana, lekko wędzona wieprzowina



Biersuppe - zupa piwna



Specksalat

Powiązania z Polską

- 465 km wspólnej granicy na Odrze i Nysie Górnicy oraz na wyspie Uznam.
- Około 150 tys. Niemców zamieszkuje Polskę (z reprezentacją polską w Bundestagu niemieckim w Berlinie).
- Deutsches Polen-Institut i Deutsch-Polonische Gesellschaft der Bundesrepublik to stowarzyszenia wspierające i wzmacniające polsko-niemiecką współpracę, wymianę kulturalną itp.
- Kilka set podpisanych umów partnerskich między miastami Polski i Niemiec.
- Od 1 listopada 2007 r. niemiecki rynek pracy jest otwarty bez żadnych ograniczeń dla m.in. polskich inżynierów o specjalnościach: budowa maszyn, budowa pojazdów i elektrotechnika.
- Niemiecko-Polskie Stowarzyszenie Prawników.
- Około 2 mln Polaków żyjących w Niemczech.

Ciekawostki

• Ponad 20 mln mieszkańców Niemiec (ok. 25%) to emeryci i renciści.

• Około 15,3 mln mieszkańców Niemiec (ok. 19%) to osoby nie-niemieckiego pochodzenia, z których 7-8 mln posiada (między innymi) niemieckie obywatelstwo.

• Szkoła *Eberhard-Klein-Schule* w Berlinie (Kreuzberg) od roku 2004 nie ma żadnego ucznia, którego ojczystym językiem jest język niemiecki.

• W kraju kawa cieszy się znacznie większym uznaniem niż herbata.

• Niemcy są krajem mającym największe zagęszczenie teatrów operowych.

• Niemcy bardzo intensywnie świętują karnawał

• Słowo "Niemcy" pochodzi ze słowiańskiego określenia "niemi", gdyż przyczyn oczywistych Słowianie nie rozumieli, co mówili do nich ludy germańskie.

W Niemczech jest ponad 300 gatunków chleba i ponad 6 tysięcy gatunków piwa. Niemcy to piwosze. Rekordy piwne padają. Na Oktoberfest, jedynie Czesi piją więcej piwa w przeliczeniu na głowę mieszkańca.



Choinka



Niemiecki chleb

Ż Niemiec wywodzi się zwyczaj strojenia choinki.

Tradycje i zwyczaje

Ukształtowany w ostatnim tysiącleciu naród niemiecki wywodzi się głównie z takich plemion, jak Germanowie, Frankowie, Sasi, Szwabowie i Bawarowie.

Tradycje i dialekty wciąż są kultywowane przez regionalne grupy etniczne, ukształtowane w wyniku historycznego rozwoju. Nie ma więc w Niemczech jednolitej tradycji. Różnym grupom etnicznym przypisywane są odmienne cechy charakterystyczne. Meklemburczycy uchodzą za zamkniętych w sobie, Szwabowie za oszczędnych, Sasi są pracowici, a zarazem przebiegli, Bawarczycy to ludzie przywiązani do wiejskich tradycji, zadziorni, skorzy do bitki.

Jeden z najbardziej popularnych bawarskich tańców ludowych to a tańczą mężczyźni z młóczyznami i kończy się policzkowaniem.

W Bawarii pielęgnowana jest tradycja, która każdego roku ściągą do Monachium miliony ludzi z całego Świata i Oktoberfest, Święto piwa.

Każdego roku ponad sześć milionów gości podąża na błądź Theresienwiese.

Tu wypija się hektolitry piwa, podawane w wielkich kuflach, je się tony golonki i precli. Na ogromnym placu obecne są teatry, kolejki oraz inne spektakularne atrakcje.

W czasie trwającego przez tydzień Święta piwa, w mieście możecie zobaczyć kolorowe pochody, wziąć udział w koncertach na żywo lub zabrać się przy typowej, bawarskiej muzyce. Mieszkający, tak jak mieszkańcy w czasie Oktoberfestu noszą tradycyjne ubranie.



Tymczasem szczególnym wydarzeniem w Niemczech jest karnawał. Nieodłącznym elementem są karnawałowe korowody, bale maskowe, cięta satyra i duży wrzaw.

Najlepsza zabawa karnawałowa odbywa się w miejscowościach położonych wzdłuż Renu.

Jej kulminacyjnym punktem są korowody odbywające się w ostatni poniedziałek karnawału, tzw. Rosenmontag w Kolonii, Düsseldorfie i Moguncji.

W Nadrenii punktem kulminacyjnym imprez związanych z karnawalem są tzw. mowy karnawałowe. Dobra mowa nie powinna zostać odczytana, lecz wygłoszona z pamięci, najlepiej w formie rymowanego wierszyka. Naturalnie powinna być ona wesoła i pełna humoru, ale także poruszać aktualne tematy i nie szczędzić krytyki powszechnie znanym autorytetom.



Niemieckie krajobrazy



Niemcy jako kraj turystyczny mają piękny przyrodniczy i interesujący krajobrazy, które często zachowują pierwotny wygląd. Bogata w różne gatunki, nierzadko wyjątkowa flora i fauna oferuje niezapomniane przeżycia związane ze światem przyrody.

Wyprawa w te cudowne okolice np. pieszo, rowerem czy łyżką to nie tylko wypoczynek, ale także wiele możliwości zdobycia wiedzy o przyrodzie i jej rozwoju.

Niemieckie parki krajobrazowe, rezerваты biosfery i parki narodowe to wartościowe oazy kultury i przyrody, z których kilka jest uznanych na świecie za wyjątkowe.

Rezerваты biosfery



Rezerваты biosfery to duże, reprezentatywne fragmenty cennych krajobrazów przyrodniczych i kulturowych o międzynarodowym znaczeniu.

Są one przede wszystkim prowadzeniu badań nad relacjami między człowiekiem a jego środowiskiem naturalnym.

Wspólnie z miejscową ludnością używane są do gospodarowania w obrębie danego krajobrazu kulturowego, opracowywane są przykładowe koncepcje zrównoważonych form wykorzystania terenów rezerwatów biosfery.

W Niemczech tego rodzaju współpracy między człowiekiem a przyrodą można obserwować w 16 rezerwach biosfery.

Parki narodowe

Większość z piętnastu niemieckich parków narodowych znajduje się na północy Republiki Federalnej Niemiec. Wszystkie wyróżniają się niepowtarzalną przyrodą i krajobrazem i są zachowaniem naturalnej różnorodności gatunków rzadko spotykanych roślin i zwierząt.

Największym parkiem jest Park Narodowy Szlezwicko-Holsztyńskich Wattów o powierzchni 441 tys. hektarów.

Park Narodowy Jasmund ze słynnymi klifami kredowymi na wyspie Rugii, liczący 3003 hektary, jest najmniejszym parkiem.

Park Narodowy Jasmund

Park leży na półwyspie Jasmund w północno-wschodniej części wyspy Rugia w kraju związkowym Meklemburgia-Pomorze Przednie w RFN.

Został utworzony 12 września 1990 roku.

Zajmuje powierzchnię 3003 hektarów i tym samym jest najmniejszym Parkiem Narodowym Niemiec.

Park obejmuje:

- pierwotny las bukowy rosnący na grzbiecie wzgórz Stubnitz,
- północną część miasta portowego Sassnitz,
- kredowe wybrzeże klifowe o powierzchni 2200 hektarów,
- pas wybrzeża Morza Bałtyckiego o szerokości 500 metrów (603 hektarów),
- 200 hektarów części południowej zachód od parku,
- dawne kredowe wyrobiska Quolitzer, łąki, bagna oraz ścierniska.

Do parku należy najwyższe wzniesienie Rugii - Piekberg (161 m n.p.m.).



Wybrzeże kredowe na terenie Parku Narodowego Jasmund

Sportowcy



Michael Schumacher

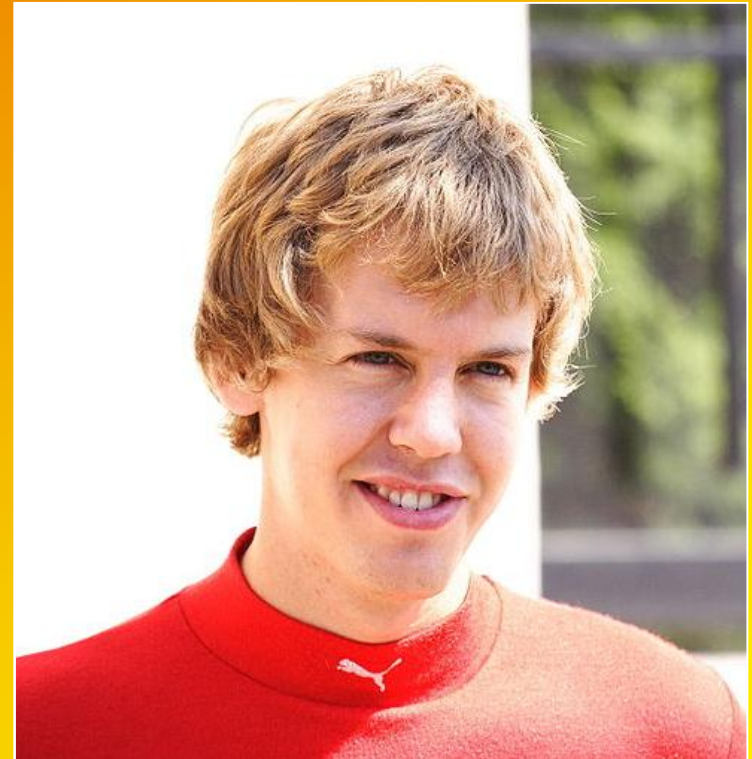
Michael Schumacher

(ur. 3 stycznia 1969 w Hürth) i był niemiecki kierowca wyścigowy.

W sezonach 1991-2006 regularnie startował w Formule 1. Jest statystycznie najlepszym kierowcą w historii F1, ma najwięcej zwycięstw, pole position, najszybszych okrążeń w trakcie wyścigu, jest także rekordzistą siedmiu zdobytych mistrzowskich tytułów.

Jego pseudonimy to „Red baron” i „Schumi”.

Sebastian Vettel
(ur. 3 lipca 1987 w Heppenheim) i
niemiecki kierowca wyścigowy,
wicemistrz Świata Formuły
1 z sezonu 2009, gdzie reprezentuje
barwy Red Bull Racing.



Sebastian Vettel



Sven Fischer

Sven Fischer

(ur. 16 kwietnia 1971 w Schmalkalden) - był biathlonista niemiecki, mistrz olimpijski, mistrz Świata, zdobywca Pucharu Świata, jeden z najbardziej utytułowanych zawodników w historii biathlonu.

Michael Ballack

(ur. 26 września 1976 w Görlitz) i niemiecki piłkarz, grający na pozycji rozgrywającego. Jest podstawowym zawodnikiem i kapitanem reprezentacji Niemiec.

Michael Ballack jest z pochodzenia Serbołużaninem (informacja taka często powtarza się na stronach WWW Serbów łużyckich).



Michael Ballack



Oliver Rolf Kahn

Oliver Rolf Kahn

(ur. 15 czerwca 1969 w Karlsruhe) -
był niemiecki piłkarz, występujący na
pozycji bramkarza.

Od 1995 do 2006 roku był
zawodnikiem reprezentacji Niemiec.

Jeden z najlepszych bramkarzy
w historii.

Nadine Krause

(ur. 25 marca 1982 roku w Waiblingen) - niemiecka piżkarka rżczna, reprezentantka kraju. Gra na pozycji lewej rozgrywajŃcej.

W kadrze narodowej zadebiutowaŃ w 1999 roku.

Obecnie wystŃpuje w duŃskim FCK Håndbold.

W 2006 roku zostaŃ wybrana najlepszŃ piżkarkŃrżcznŃna Ŗwiecie.



Nadine Krause



Betty Heidler

Betty Heidler

(ur. 14 października 1983 w Berlinie) - niemiecka lekkoatletka specjalizująca się w rzucie młotem.

Dwukrotna olimpijka - Ateny 2004 r. (4. miejsce) oraz Pekin 2008 r. (9. miejsce).

Mistrzyni Świata z Osaki (2007 r.) gdzie pokonała Yipsi Moreno zaledwie o 2 cm. Wicemistrzyni Świata z Berlina. Rekord Źyciowy: 77,12 (22 sierpnia 2009 r., Berlin).

Wynik ten jest aktualnym rekordem Niemiec.

Warto zobaczyć:



Katedra w Berlinie



Berlin - Rathaus



Berlin - Checkpoint Charlie



Berlin - pomnik Holocaustu



Reichstag w Berlinie



Berlin - Mur berliński



Berlin - Brama Brandenburska



Starówka we Frankfurcie



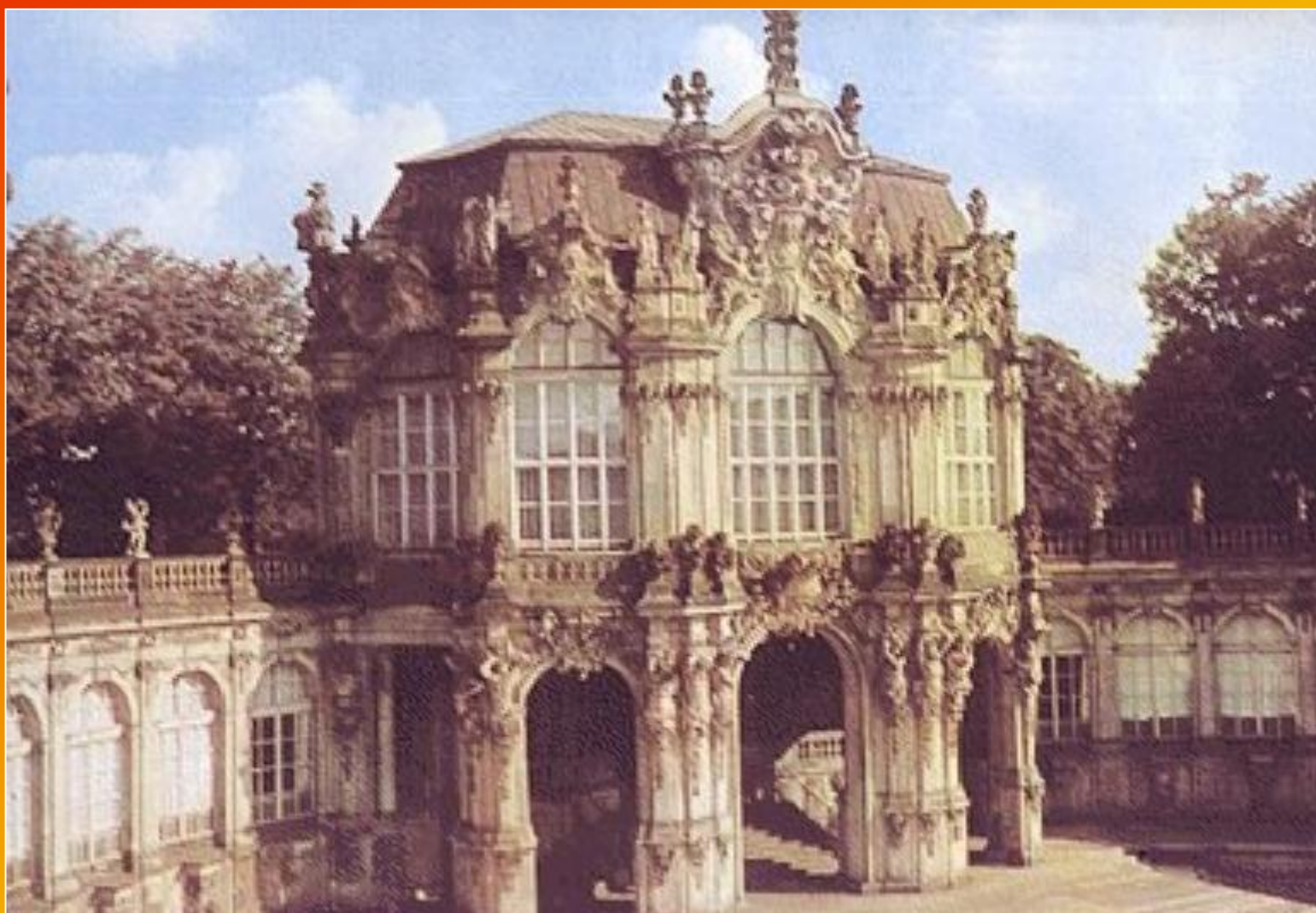
Frankfurt nad Menem i widok



Drezno i widok na miasto



Drezno - Opera



Drezno - Barokowy pawilon Pałacu Zwinger



Lipsk - Odnowiony ratusz miejski



Kościół Św. Tomasza w Lipsku



Monachium - Stare miasto



Ratusz w Monachium



Kolonia - Widok na katedrň oraz most na Renie



Katedra w Kolonii



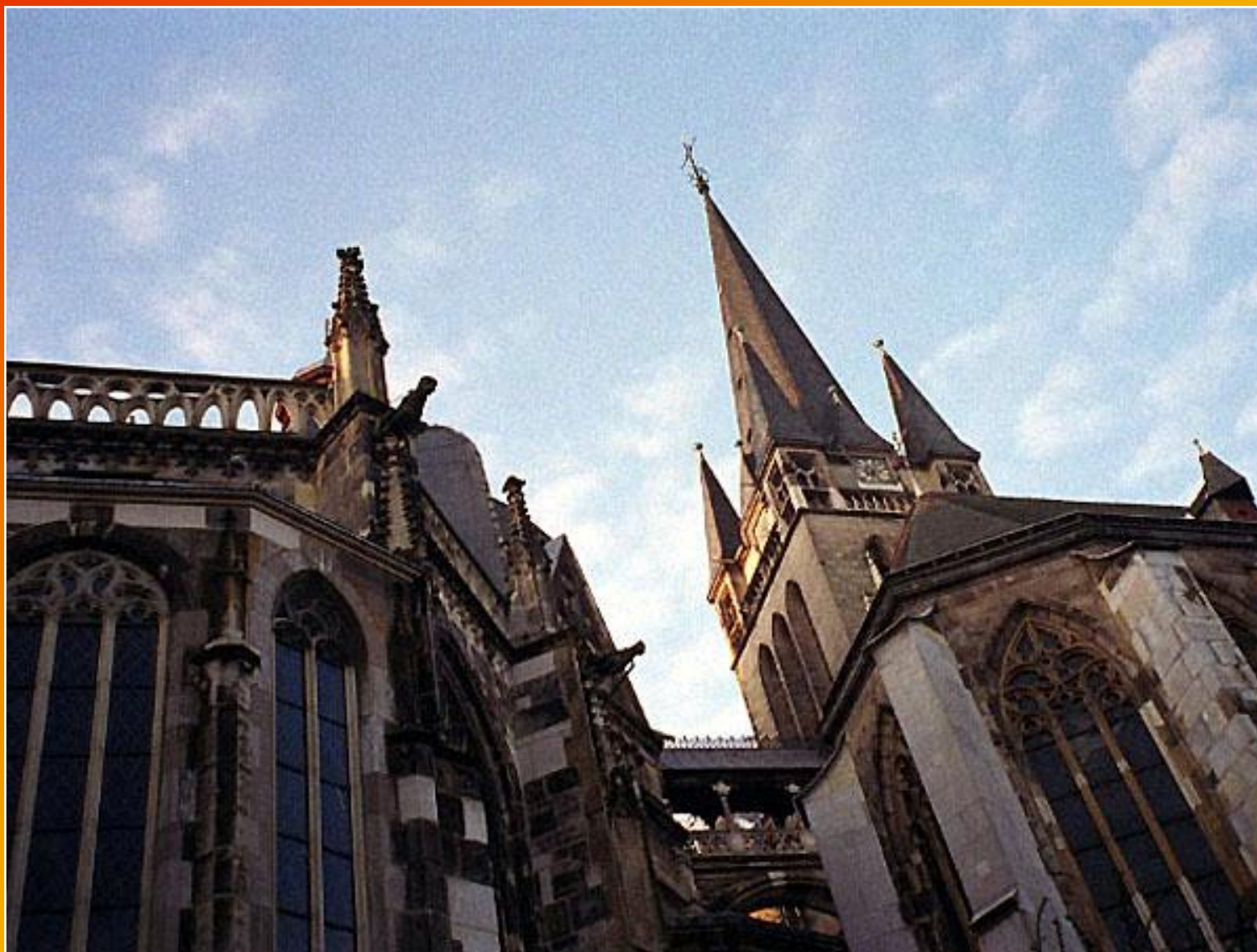
Dom Marcina Lutra w Eisenach



Zamek obronny Wartburg



Erfurt - stare miasto



Katedra w Aachen



Bernkastel



Heidelberg



Pomnik Muzykantów w Bremie



Nürnberg



Ratusz w Weimarze



Winnice w Hesji



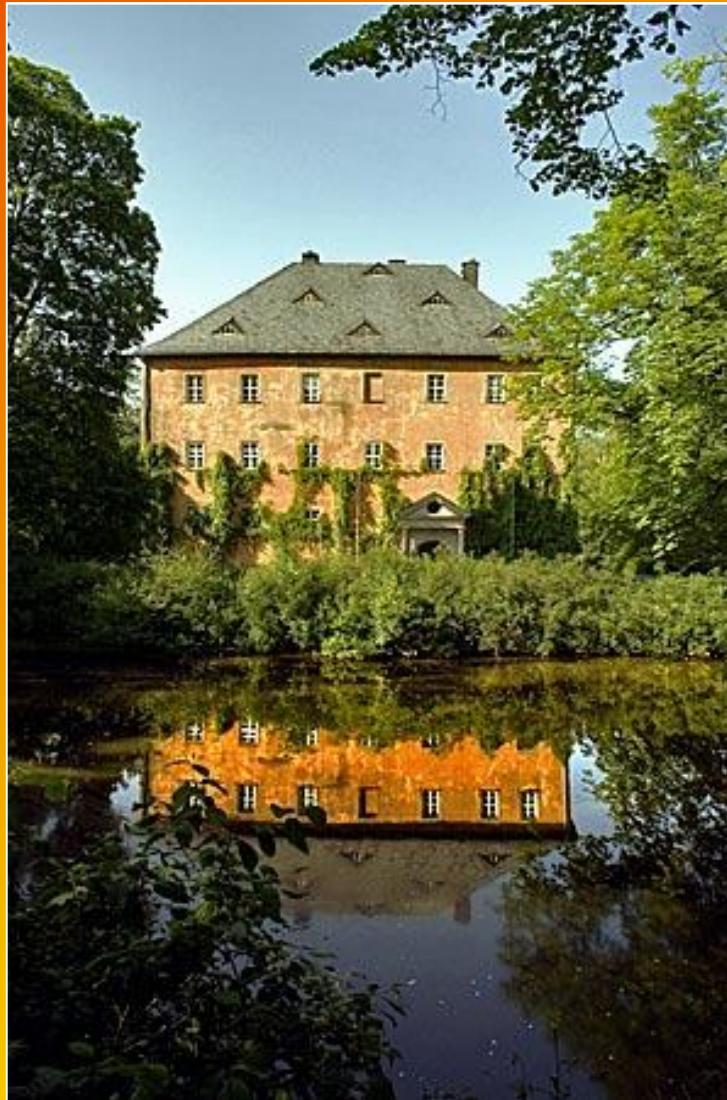
Rothenburg



Porta Nigra w Trewirze



Zamek Neuschwanstein



Bawaria - Waaserburg



Bawaria - Uprode